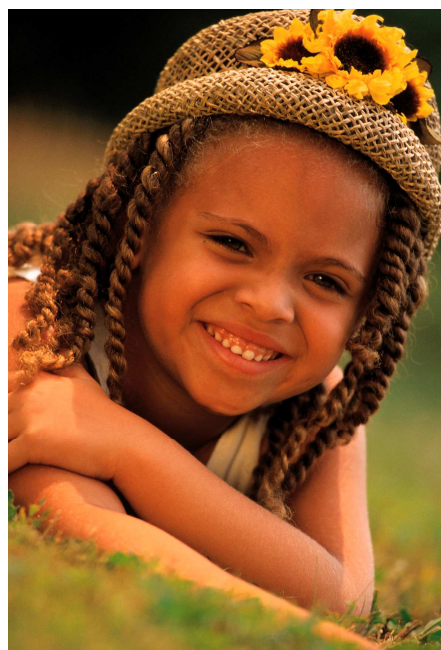

“LA TARTAMUDESA”

Guia per a educadors

AUTORA

Claudia Patricia Groesman

ASSESSORIA TÈCNICA

Anna Bago Cuyàs

Carmen Núñez Torres

ASSESSORIA LINGÜÍSTICA

Montserrat Anglarill i Casulleras

CESSIÓ DE LES IMATGES

Yolanda Sala Pastor

INDEX

- 1. Introducció.**
- 2. Què és la tartamudesa?**
- 3. Quina és la causa de la tartamudesa?**
- 4. Característiques del nen amb disfluències.**
 - 4.1. Durant l'educació infantil**
 - 4.2. Durant l'educació primària i secundària**
- 5. Pautes per intervenir a l'escola.**
- 6. Com interactuar amb un infant o jove que tartamudeja?**
 - 6.1. Com pot ajudar el docent?**
 - 6.2. Com parlar del tema amb el grup de pares?**
- 7. Bibliografia.**
- 8. Annex.**

1. Introducció

Diversos estudis ens diuen que les situacions escolars traumàtiques poden influir en que es faci crònic el trastorn de la tartamudesa així com l'augment de totes les seves complexes conseqüències psicològiques.

Les persones adultes que tartamudegen o quequegen, sovint, expliquen amb dolor algunes de les seves experiències en els centres educatius: les mofes dels companys, la incomprensió d'alguns mestres que els posaven notes baixes per tartamudejar al llegir, moments de vergonya o humiliació en ser preguntats així com no poder respondre al mestre per manca de temps, etc.

Per altra banda, és freqüent que els educadors, davant d'un infant amb disfluències, pateixin ansietat, incomoditat, irritació, angouxa, desig de sobreprotecció o que li donin pressa per parlar, que acabin per ell la frase o que li donin indicacions per parlar millor.

Freqüentment els educadors es pregunten quina actitud han de prendre quan tenen a la seva aula un nen/a amb disfluències. Per exemple:

- Com he de tractar-lo, he de parlar-li o ignorar-lo?
- Què puc fer per ajudar-lo?
- Què he de fer si els altres nens es mofen o es riuen d'ell?
- He de fer-lo llegir a classe?

El coneixement d'aquesta dificultat i la comprensió per part de l'educador, acostuma a ser suficient per que el nen disfluent se senti còmode i protegit dins l'àmbit escolar. D'aquesta manera aconseguirem ajudar-lo a viure una de les etapes més difícils pels nens i nenes que tartamudegen, i convertir-lo en un adult feliç.

Volem aclarir que no parlem "d'infants quecs". Al voltant del 5 % dels nens i nenes tenen disfluències entre els 2 i 5 anys. El 80 % d'aquests tenen la possibilitat de remetre i per això no podem catalogar-lo de quec sobretot tenint en compte la càrrega psicològica que implica.

És per això que parlem de nens i nenes amb disfluències o infants que quequegen, sent el primer terme el més convenient.

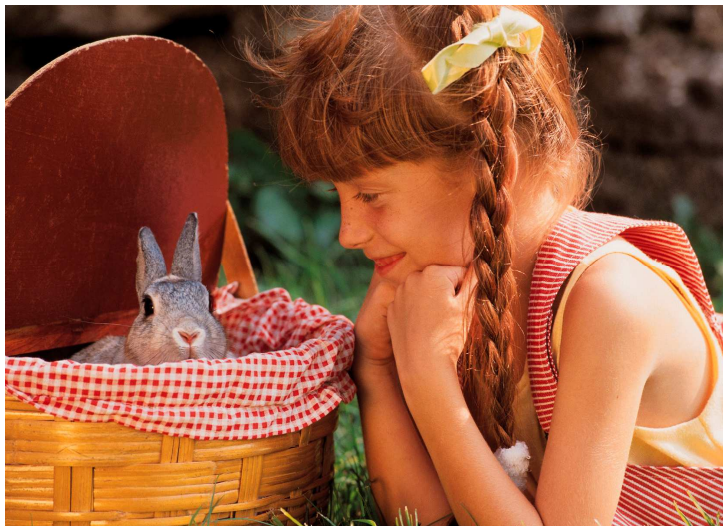
2. Què és la tartamudesa?

“Interrupció en la fluïdesa de la parla, que s’acompanya de tensió muscular, por i estrès, i que és l’expressió visible de la interacció de determinats factors biològics, psicològics i socials.

Aquestes característiques biològiques que s’evidencien en una forma particular en l’expressió verbal són condicionades i incrementades per l’entorn, a través de les avaluacions negatives que es fan i de la forma com s’expressen verbalment, tant per part de l’interlocutor com del propi parlant” (Rodríguez, P. 1998).

La tartamudesa es pot descriure com un desordre en la fluïdesa normal de la parla, que afecta la comunicació. Té el seu màxim desenvolupament entre els 2 i 5 anys. Les interrupcions de la fluïdesa es caracteritzen per la repetició de sons, síl·labes o paraules, prolongacions i pauses, com a resultat del bloqueig motor.

Però també aquestes disfluències es manifesten de moltes maneres, de vegades els nens fan esforç per parlar, es posen vermells, demostren incomoditats i tensió, fan gestos o moviments amb el cap/cos, tanquen els ulls, parpellegen, arrufen les celles.

3. Quina és la causa de la tartamudesa?

Està generalment acceptat que la tartamudesa és una predisposició genètica i multifactorial, ja que poden intervenir factors neurològics, psicològics, socials, etc., Aquest trastorn no es pot sintetitzar en un problema psicològic, emocional, nerviós o d'ansietat. Són molts els factors que, combinats, porten a la tartamudesa. És important recordar que els nens que tartamudegen són tant o més intel·ligents que els que no tenen aquesta dificultat.

Algunes consideracions bàsiques:

- La tartamudesa afecta entre 1,5 i 2 % de la població adulta.
- El 5 % dels nens poden passar per una etapa de disfluència en la infantesa.
- Estudis internacionals han demostrat que en el 80 % dels nens remet.
- La proporció de persones que tartamudegen del sexe masculí és 4 a 1 respecte del femení.
- La tartamudesa és un trastorn de la parla, que afecta la comunicació.
- La tartamudesa no és contagiosa ni es produeix per imitació, és involuntària i cíclica, apareix i desapareix durant períodes variables de temps.

4. Característiques del nen amb disfluències

Per descriure les característiques de l'infant disfluent és necessari diferenciar entre les etapes d'educació infantil i d'educació primària ja que més enllà de les manifestacions pròpies de la parla disfluent, el diferent nivell de desenvolupament lingüístic, cognitiu i emocional en aquests dos grups, fa que l'actitud en front de la disfluència no sigui la mateixa en un grup o en l'altre.

4.1. Durant l'educació infantil

El començament de la tartamudesa se situa, en el 80% dels casos, entre els 2 i els 5 anys d'edat i generalment és gradual, tot i que també pot ser sobtat. En aquest període, l'infant travessa un procés difícil ja que està desenvolupant habilitats del llenguatge molt complexes. Les repeticions són normals (disfluències típiques) si no s'acompanyen d'esforç o incomoditat al parlar (gestos - tensió). És comú escoltar en la parla dels infants d'educació infantil disfluències típiques com poden ser: però però; jo jo; qua-quan; que que fou; pu-pu-puc; etc.

Existeixen certs nens i nenes que, malgrat que tenen moltes d'aquestes dificultats, la gent que els envolta els escolta amb paciència i els respon d'una forma calmada i tranquil·la la fluïdesa llavors pot recuperar la seva normalitat.

Per tant, no hem de mostrar signes de desaprovació davant de l'infant "que parla diferent". Un nen petit ho mesura tot amb el centímetre de l'amor. Si quan parla i diu maaaama... veu en la cara del seu interlocutor un gest de desconcert, el nen pensa que alguna cosa està malament, que per tant l'estimaran menys, i decidirà posar major esforç en parlar millor. Quan intenti

fer-ho, repetirà encara més. (per descomptat amb el pas del temps). Això farà que el nen comenci a parlar poc, a retraure's socialment per por a ser rebutjat, a canviar paraules, etc.(càrrega psicològicament negativa).

Per una altra banda trobem nens que també tenen interrupcions en la fluïdesa, però les acompanyen d'esforç i tensió en parlar.

Davant l'exigència del medi, alguns nens i nenes intenten evitar aquestes repeticions i s'esforcen per parlar amb un missatge continu. Això genera tensió en els músculs implicats en la parla i en el cos en general. L'augment de tensió augmenta la disfluència. Les disfluències acompanyades per tensió deixen de ser típiques i es converteixen en disfluències atípiques, sent aquestes un **SIGNE D'ALERTA**, que el docent pot detectar per derivar adequadament i precoç.

Signes d'alerta

- Repetició de parts de paraules, paraules i/o frases, en nombre i freqüència augmentada.
- Canvis d'intensitat i freqüència de la veu.
- Pausas, interjeccions i/o falques en un nombre major a l'habitual.
- Incomoditat al parlar.
- Esforç al parlar.
- Prolongacions.
- Tensió corporal visible i audible.
- Dificultat en començar a parlar i/o en mantenir el patró respiratori.
- Canvi de paraula per por al bloqueig. Por en produir determinats sons.
- Evitar parlar o contestar amb monosíl·labs (sí, no, val..).
- Por a enfrontar-se a determinades situacions verbals.
- Poca participació a classe. Timidesa extrema.

Consells per als mestres

- Saber escoltar l'alumne sense donar-li pressa.
- Donar-li temps per parlar, per que pugui expressar còmodament el missatge.
- No interrompre'l quan parla ni deixar que ho facin els altres. Respectar els torns de paraula.
- Formular-li les preguntes una a una i només les necessàries.
- Modificar el propi llenguatge per no accelerar i evitar ritmes vertiginosos .
- Parlar-li amb frases curtes i amb un llenguatge fàcil, és a dir, adequat a la seva edat.
- No dir-li: "para, torna a començar", "parla a poc a poc". Aquesta mena de correccions augmenten la tensió.
- Utilitzar, simultàniament la comunicació no verbal: acaronar-lo, mirar-lo, tocar-lo, acceptar-li jocs no verbals.
- La disfluència pot passar inadvertida a l'escola per que l'alumne no fluent, no parla o ho fa poc.

4.2. Durant l'educació primària i secundària

Els alumnes disfluents en aquesta edat no només fan repeticions, prolongació marcada de sons o tensió al parlar, sinó que a més a més desenvolupen tota una sèrie d'actituds per evitar el bloqueig o repeticions. Les actituds és la forma d'evitar les situacions temudes de llenguatge que utilitza la persona disfluent. Per exemple: si l'infant sap que es traurà en llegir, evita fer-ho en veu alta; si va a comprar a una tenda, deixa que un altre demani per ell; si sap que determinada persona de la seva família o l'escola li fa augmentar el bloqueig, evita parlar-hi; etc.

Les habilitats socials, emocionals i cognitives a l'educació primària estan molt influenciades per l'actitud dels pares. Els infants saben ara que a més a més de tenir als seus pares, forma part d'un grup social i comença a ser important per a ell ser considerat igual als altres dins del grup. El nen i la nena que tartamudeja sovint s'enfronta a una no inclusió dins del grup, ser en el punt de mira de mofes i bromes. Davant d'aquesta dificultat social sent la necessitat d'ocultar el bloqueig desenvolupant una sèrie d'actituds per poder assolir-ho. El nen se sent avergonyit i diferent per la seva tartamudesa.

Aquests infants necessiten ajut. És important que hi parlis en privat i li expliquis que com a educador la seva disfluència no et molesta, que vols que parli per saber com se sent, què pensa i quines coses li interessin. Si li parles d'aquesta manera ell sabrà que l'entens i acceptes la seva disfluència. És molt important per a l'alumne en aquesta etapa, sentir-se acceptat, i comprès pel seu educador. Aquesta relació sincera marcarà notablement el seu futur. Els adults que tartamudegen, majoritàriament coincideixen en haver tingut un pas per l'escola difícil i traumàtic, sobre tot per la incomprensió dels educadors i les mofes dels companys/es.

Consells pels mestres i professors:

- Tingueu present que la tartamudesa no afecta la capacitat intel·lectual de les persones. Que un alumne sigui disfluent no significa que no estigui capacitat per aprendre.
- L'infant no ha d'evitar tartamudejar. Permeteu que tartamudegi el més natural i còmodament possible i amb la menor tensió.
- Si evita tartamudejar, l'autoestima queda influenciada pel problema de comunicació i això desencadena actituds vicioses.
- No l'estimuleu a que realitzi cap artificio per evitar el bloqueig: colpejar amb els peus, espetegar els dits, respirar profund, etc. Això porta a "nodrir-los"
- Doneu-li tot el temps necessari per parlar.
- Descobrireu que l'ansietat és nostra esperant que acabi.
- Valoreu més el contingut que la forma, demostrant molt interès en el que diu i no en com ho diu.
- No realitzeu observacions o correccions en la parla.
- No heu d'interrompre el seu missatge. No completeu el que diu o acabar-li la frase.
- Escolteu-lo relaxament sense crítica ni judici.

- Destaqueu els aspectes valuosos de la seva personalitat davant dels altres companys/es.
- Estimuleu-lo a que participi en discussions i tasques en grup, propiciar la cooperació.
- No avalueu constantment el seu comportament verbal. No li demostreu que esteu pendents del seu bloqueig.
- Doneu-li suport i comprensió dins de l'aula.
- Afavoriu els jocs teatrals on adopti diferents rols.
- No l'obligueu a actuar en las festes escolars, però sí estimuleu-lo a que ho faci. Feu-li veure que ell també pot participar com tots els seus companys/es. Això augmenta molt l'autoestima. Pregunteu-li si vol participar.
- L'infant que tartamudeja es torna molt sensible a allò que "llegeix" a la cara de qui l'escolta: no poseu cares estranyes ni mostreu ansietat
- Podeu preguntar-li: "com puc ajudar-te?".
- Accepteu-lo i estimeu-lo així, no està malalt, ni és deficient, ni nerviós. El bloqueig retrocedeix quan la comunicació és essencial i se sent acceptat i còmode.

5. Pautes per intervenir a l'escola

Davant de les situacions més habituals que es poden produir als centres educatius l'actuació dels docent pot ser la següent:

Responent preguntes i llegint en veu alta a classe

Mentre feu preguntes a classe, podeu facilitar a l'alumne que tartamudeja certes coses: Inicialment, fins que s'integri en el grup, pregunteu-li només quan aixequi la ma, feu-li només preguntes que es puguin respondre en poques paraules. Si heu de fer preguntes a cadascun dels nens/es de la classe, no establiu un ordre i procureu que l'alumne disfluent sigui dels primers en respondre, ja que la tensió i preocupació s'incrementen mentre espera el torn. Indiqueu a tots els alumnes que tindran tant de temps com requereixin per respondre les preguntes, no exigiu una resposta immediata. La situació d'examen augmenta la tensió.

Respecte a llegir en veu alta, és important que si notes que el nen/a refusa llegir o incrementa les disfluències quan ho fa davant dels companys/es, és aconsellable que li pregunteu individualment si se sent incòmode i pacteu amb ell la forma de treballar, podent llegir de dos en dos (tota la classe) o que aixequi la ma quan vulgui fer-ho, evitant així una situació particularment estressant. Aquesta és una de les causes per la que moltes vegades diuen trobar-se malament, per evitar anar al centre educatiu i llegir en veu alta.

Hem de tenir en compte que llegint en veu alta comencen alguns problemes no només relacionats en la producció de paraules o sons, sinó relacionats amb:

- Els interlocutors.
- Nombre de l'audiència.
- Reacció d'aprovació o desaprovació de l'interlocutor.
- Pressió de temps.
- Grau de responsabilitat comunicativa.
- Augment de la demanda: motora, lingüística, emocional i cognitiva exigida pel missatge.
- Conductes i pensaments anticipatoris.

Com gestionar les mofes i acudits

Les mofes i els acudits han estat un seriós i greu problema des de fa molt de temps pels nens i nenes amb i sense diferències. Necessitem maximitzar els esforços per ajudar als alumnes implicats, tant als que són víctimes de les mofes com també als seus companys/es que es mofen.

Un dels problemes més comuns a que el docent ha d'enfrontar-se és les reaccions dels companys/es de l'infant amb disfluències. El riure, les mofes i les bromes són molt doloroses per l'alumne que tartamudeja ja que paralitzen, angoixen, omplen de ressentiment i tristesa i han de ser eliminades totalment.

Segons estudis de Marilyn Langevin de l'Institut d'investigació i tractament de la tartamudesa (ISTAR) de Canadà:

- Al 81 % dels nens i nenes amb disfluències els han fet mofes a l'escola alguna vegada.
- El 56 % dels infants quecs, va rebre mofes un cop per setmana o més, per la seva manera de parlar.
- Els pares i mares no són sempre conscients de la intimidació.
- La imitació del nom propi tartamudejat i les seves disfluències són la mena de bromes i acudits més freqüents (Langevin, Bortnick, Martillo i Wiebe, 1998).

Quins són els efectes de les burles en els alumnes amb disfluències?

L'impacte psicològic en la infància de les bromes i mofes en els nens i nenes amb disfluències pot ser devastador i mantenir-se fins a l'edat adulta. Conseqüència d'això pot ser: baixa autoestima, baix rendiment escolar, rebuig social, depressió i sentiments d'impotència i solitud (Neary i Joseph, 1994; Callaghan i Joseph, 1995; Charach, Pepler i Ziegler, 1995). Pels infants que

tartamudegen, aquestes conseqüències són encara més greus ja que es produeix un cercle viciós, a més burles, major és la lluita amb la parla, per tant tindrà més disfluències, augmentant així la vergonya i un desig intens d'evitar i amagar el tartamudeig a qualsevol preu.

Com a docents, hem d'estar molt atents, ja que els nens amb disfluències generalment no explica als adults les mofes a que els seus iguals el sotmeten diàriament, perquè temen la venjança del nen renyat, temen que els adults sobre-actuin o no-reaccionin, sentin vergonya, por de ser etiquetats com a delators i creuen que els adults no poden ajudar-los (Zarzour, 1994).

Parlant amb la classe sobre les mofes, rialles i bromes

Tots o quasi tots els alumnes de la classe, hauran estat objecte de mofa o broma en alguna circumstància. El docent podria proposar als seus alumnes, compartir experiències sobre la manera com s'han sentit quan van rebre mofes.

Es podria prendre com una oportunitat per parlar amb els alumnes, sobre el respecte i la comprensió que s'ha de tenir cap a les "Diferències individuals".

Es poden proposar activitats d'investigació de diferents trastorns, i entre elles, la tartamudesa. Podeu també llegir contes amb moralitat (en podeu trobar al final de la guia).

Si alguns companys/es persisteixen en una actitud burlesca, cridar-los a part i explicar-los que tenir disfluències representa un problema per aquell nen o nena i que les seves mofes poden agreujar severament el problema. No els castigueu, no ajuda molt, feu-los comprendre com d'equivoca't és el seu comportament i com podrien ajudar, si es comportessin d'una altra manera.

6. Com interactuar amb un infant o jove que tartamudeja?

- En parlar, fes servir un ritme lent i relaxat, però no tan lent que resulti artificial. S'ha de parlar a poc a poc i donar-li temps per expressar-se. Si se li dóna el model d'una forma de parla més lenta, li ajudarà a millorar la fluïdesa. Quan l'adult parla a una velocitat reduïda, l'infant ha d'imitar aquesta parla lenta gràcies a la capacitat que tenen els alumnes d'ajustar-se a l'interlocutor durant la conversa. Aquesta és una forma indirecta d'aconseguir que el nen/a parli més a poc a poc, sense necessitat de dir-li expressament.
- Escolta amb atenció el que et vol dir. Respon al contingut i no a la forma com ho diu.
- Manté un contacte visual natural quan estigui parlant.
- No l'apressis interrompent-lo o acabant les paraules per ell.
- No "l'ajudis" completant el que ell vol dir-te. No permetis que els altres ho facin.
- Evita fer comentaris com: "Parla més a poc a poc", "No et posis nerviós", etc. fan que la situació de parla es torni més tensa i desagradable i se senti

avaluat en la forma de parlar, creant-li així més ansietat i per tant més disfluències.

- Procura no ser excessivament exigent amb l'alumne a l'aula, generalment els nens i nenes que tartamudegen són molt exigents amb ells mateixos.
- Quan l'alumne surti del bloqueig o parli fluidament, no li diguis frases com "ho has fet bé", "Et felicito, estàs parlant molt millor". Això, fa que se senti avaluat cada vegada que parla.

6.1. Com pot ajudar el docent?

És molt important el paper dels docents en el descobriment d'aquest trastorn. Els infants passen moltes hores al centre educatiu i de vegades són ells els primers en notar aquesta dificultat. Quan el docent adverteix que un dels seus alumnes té disfluències, el primer que hauria de fer és parlar amb els seus pares i mares per tal d'esbrinar sí a casa noten quelcom que pugui semblar-los estrany, si s'han preguntat si pot estar passant alguna cosa. Podria ser que haguessin detectat alguna cosa i en preguntar al pediatra o a algun altre referent, hagin rebut el missatge que "no es preocupin, s'ha d'esperar". En aquest cas el docent parlarà de la importància de realitzar una consulta preventiva quant abans millor, amb un terapeuta del llenguatge especialitzat. El pitjor que podem fer és "esperar", ja que quant més a prop de l'inici del símptoma s'intervingui, millor serà el resultat.

Actualment, existeixen mètodes de diagnòstic moderns que permeten diferenciar errors normals de la fluïdesa, d'expressions que indiquen el desenvolupament d'una tartamudesa; existeixen diferents tipus de tractament i d'intervenció: decidir si es necessari intervenir directament amb el nen/a (intervenció directa) o fer-ho mitjançant els seus pares i mares (intervenció indirecta/ generalment en nens petits). La intervenció professional precoç té per objectiu restablir la fluïdesa abans de que les estructures del llenguatge es consolidin amb disfluències. A partir de l'educació primària, l'abordatge s'orienta a reduir la tensió per poder augmentar la comoditat i facilitat en parlar, conjuntament amb la modificació de les actituds associades a la seva disfluència.

Si la derivació es concreta i es confirma el diagnòstic, serà de fonamental importància per a l'atenció de l'alumne que el docent mantingui un contacte fluid amb els professionals especialitzats per a l'assessorament i orientació d'estratègies i pautes a seguir a l'aula.

En realitat, com tots ja sabem, no existeix una recepta per tractar un nen/a especial. L'alumne disfluent, com qualsevol altre és un individu amb la seva pròpia personalitat, necessitats i problemes.

Alguns nens poden no manifestar incomoditat amb la seva disfluència, mentre que d'altres, que potser tenen una dificultat verbal menor, poden mostrar-se extremadament preocupats i conscients de la seva dificultat des d'edats molt precoces.

A alguns infants disfluents els agrada parlar mentre que d'altres prefereixen no contestar una pregunta voluntàriament i senten temor a ser preguntats inesperadament.

La manera en que com a docent, actuis amb l'alumne disfluent, estarà relacionada amb el nivell de comoditat que el nen/a et mostri. Si ell o ella es relacionen confortablement amb els seus companys/es i se sent acceptat, la teva funció com docent serà veure que això continuï malgrat la seva dificultat. Si, pel contrari, com succeeix més sovint, el nen es nota disconforme, reticent a parlar o llegir en veu alta, rebutja el contacte verbal i/o social; necessita la revisió de les estratègies de participació a l'aula.

Com podràs veure, el teu comportament influenciarà significativament les reaccions de l'alumne a classe. Si tu acceptes focalitzar la teva atenció sobre què es el que el nen/a diu (contingut) i no com ho diu i el tractes amb respecte, la resta de la classe seguirà el teu exemple.

Depenent de l'edat de l'alumne, el docent necessitarà parlar amb ell sobre la tartamudesa. Cal fer-li saber que sabem de la seva disfluència i esperem ajudar-lo fent la seva classe plaent per a ell. Per això és necessari que puguis revisar els teus propis sentiments sobre la disfluència per actuar d'una manera apropiada amb l'alumne a classe.

Habitualment recomanem tractar al nen/a de la forma més normal que sigui possible. El centre educatiu serveix d'entrenament per l'etapa adulta, on no rebrà tractes especials. Forçar-lo a la vergonya o humiliació seria equivocat, tenir un tracte "privilegiat" podria estimular una actitud discriminatòria, perdent en seguretat i autoestima. Possiblement la millor solució seria conversar amb ell/a, crear una estratègia de forma conjunta; sent útil la informació donada per la terapeuta del llenguatge especialista .

Considera les següents maneres en que els mestres poden reduir la pressió comunicativa:

- Disminuir la velocitat al parlar donant a tots els alumnes la sensació que tenen molt temps.
- Tractar de col·locar-se al mateix nivell del nen/a, tant en el sentit físic com lingüístic per donar-li la possibilitat d'una major comprensió
- Disminuir la quantitat de preguntes i/o donar-li alternatives en la resposta
- Fer comentaris sobre aquelles situacions que fan que augmentin la disfluència, buscant que el nen se senti més comprès
- Utilitzar elements que ajudin a augmentar la fluïdesa: en general material familiar que es trobi dins del nivell d'habilitat del nen disminuint l'estrès comunicatiu
- Evitar aquells que disminueixin la fluïdesa: interrupcions, competències per parlar, expressar idees complexes, etc.
- Utilitzar els moments de major fluïdesa per estimular el desenvolupament de les capacitats lingüístiques
- Tractar de mantenir-se en calma mentre l'infant tartamudeja per donar-li suport en aquest moment tan difícil

- Generalment és recomanable que el docent parli amb l'alumne en privat, que li faci saber que la seva forma de parlar no li molesta i que vol ajudar-lo
- Decidir junts com fer per que ell participi com els altres sense sentir-se pressionat.

La tartamudesa és una dificultat en la parla que afecta la comunicació. L'escola pot arribar a ser estressant per alguns nens/es. Per aquell que té por a llegir en veu alta, a parlar a classe, a respondre preguntes, a actuar, i/o fins i tot a parlar en els esbarjos, pot produir una ansietat particular.

Si tu com a docent pots prevenir o modificar aquests sentiments, si pots aconseguir que l'alumne amb disfluències i els seus pares i mares entenguin que no hi ha res de què avergonyir-se; hauràs fet un gran camí per evitar-li a una persona un gran sofriment.

El Centre Educatiu és un àmbit en el que els infants passen moltes hores al dia, on es produeixen moltes activitats que requereixen de l'ús del llenguatge i de la interacció, sent un lloc que pot convertir-se en quelcom traumàtic pel nen/a. El Centre acostuma a ser el lloc on es desenvolupen la majoria de les actituds que tenen els nens disfluents generalment en resposta a les mofes dels seus companys.

El docent haurà d'actuar com integrador, propiciant l'acceptació de la tartamudesa, així com d'altres dificultats que tots tenim. La integració i l'acceptació ha de començar pel docent mateix.

6.2. Com parlar del tema amb el grup de pares?

Sens dubte no és exposant l'infant disfluent com un objecte d'estudi per tots ja que d'aquesta manera estariem penjant-li un cartell i confinant-lo a un lloc d'on difícilment podrà sortir; en canvi podem parlar de les diferències o dificultats que tots tenim, partint de la idea que per naturalesa som tots diferents i això és el que fa més ric i interessant el nostre món.

Podem començar per les dificultats més comunes com per exemple dificultats en la visió (ulleres), problemes dentals (ortodòncia), dificultats auditives, dificultats en la parla (aquí ens estendrem sobre la disfluència i les necessitats d'una persona disfluent) passant a altres discapacitats (segons l'edat dels nens podreu incentivar-los a realitzar treballs d'investigació sobre diverses dificultats / discapacitats per després compartir i debatre en grup, també podrà convidar-se a diferents entitats per poder reflexionar sobre els diferents temes). Cadascú podrà parlar des de la seva vivència i experiència tenint la possibilitat el nen disfluent de parlar sobre ell/a, si així ho desitja, també el docent permetrà que es socialitzi el tema integrant la dificultat al grup com qualsevol altra.

Com més precoçment pugui treballar-se la dificultat amb el grup de pares i mares (educació infantil) més fàcil serà la integració del nen disfluent a la vida escolar.

Els ítem abans mencionats podran abordar-se si la disfluència ja ha estat detectada i tant el nen com la família estan treballant sobre la dificultat.

La detecció precoç de la tartamudesa en un infant petit és vital pel seu futur. Desitgem que com docent, ens ajudis a criar no un nen/a perfecte, sinó un adult feliç.

7. Bibliografia

"La tartamudez también va a la escuela"

Lic. Davico, Franchini, Ramirez, Reppetti
Cuadernillo – 2001

"El niño que tartamudea en la escuela"

Stuttering Foundation of America
cuadernillo – 2003

"La tartamudez en la escuela"

Asociación Argentina de Tartamudez
cuadernillo – 2000

"Guia para docentes"

Fundación Española de la Tartamudez
Folleto – 2002

"Stuttering in the classroom"

Hellín Rind
Artículo.

"Teasing and Bullying" Unacceptable Behaviour"

Istar – Marilyn Langevin
The Tab Program – 2000

"Guia de intervención logopédica en tartamudez infantil"

Alicia Fernandez Zúñiga
Editorial Síntesis – 2005

"Manual práctico de tartamudez"

Alfonso Salgado Ruiz
Editorial Síntesis – 2005

“La tartamudez. Naturaleza y tratamiento”

Roriguez Morejon, Alberto

Editorial Herder - 2003

Per a més informació o per qualsevol consulta, poseu-vos en contacte amb:

“Fundación Española de la Tartamudez”

Telèfon: 93 237 91 93

Horari: de dilluns a divendres de 10.30 a 17.30

Correu electrònic: ttm_es@yahoo.es

Pàgina Web: www.ttm-espana.com

9. Annex

En aquest annex trobareu tres històries que us poden ser útils per treballar la diversitat a l'aula.

Els amics són joies rares

Aquesta és la història d'un noiet que tenia molt mal caràcter.

Un dia, el seu pare li donà una bossa de claus i li digué que cada cop que perdés la paciència, hauria de clavar un clau darrera de la porta de la seva habitació.

El primer dia, el noi hi va clavar 37 claus.

Les setmanes següents, a mida que ell aprenia a controlar el seu geni, clavava cada cop menys claus a la porta. Amb el temps va descobrir que era més fàcil controlar el seu geni que clavar claus i va arribar el moment en que va poder controlar el seu caràcter durant tot el dia.

Després va informar al seu pare, que li va proposar que retirés un clau per cada dia que aconseguís controlar el seu caràcter.

Els dies van anar passant i el noi finalment pogué anunciar al seu pare que no quedaven més claus para treure de la porta.

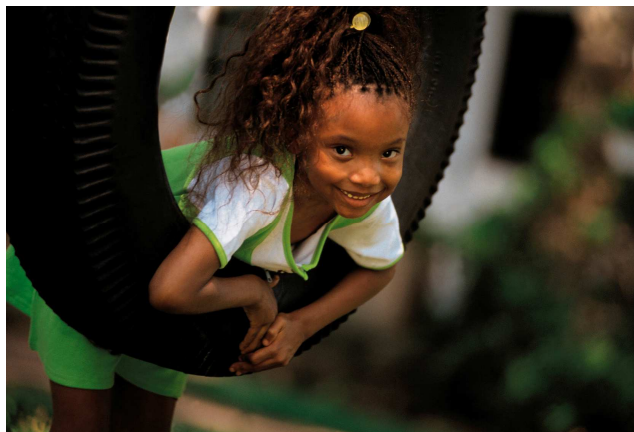
El pare li agafa la ma i el portà fins la porta, i li digué: "has treballat dur, fill meu, però mira totes aquestes marques a la porta. Mai més serà la mateixa. Cada cop que tu perds la paciència, deixes cicatrius exactament com les que veus aquí".

"Tu pots insultar a algú i retirar després el que has dit, però la manera com li has dit li haurà fet mal, i la cicatriu quedarà per sempre.

Una ofensa verbal és tan dolorosa com una ofensa física.

Els amics són joies precioses. Ens fan riure i ens animen a seguir endavant. ens escolten amb atenció, i sempre estan a punt per obrir-nos el seu cor.

Els amics són joies precioses.

La Casa dels Miralls

No ets responsable de la cara que tens, ets responsable de la cara que poses.

Diuen que fa temps, en un poble petit i llunyà, hi havia una casa abandonada.

Un dia, un gosset, buscant refugi del sol, va entrar a la casa pel forat d'una porta. Pujà lentament les velles escales de fusta, i trobà una porta mig oberta. A poc a poc entrà a l'habitació. Va tenir un gran ensurt quan es va adonar que dins de l'habitació hi havia 1000 gossets més observant-lo tant fixament com ell els observava.

El gosset començà a moure la cua i a aixecar les orelles poc a poc. Els 1000 gossets van fer el mateix. Després va somriure i bordà alegrement a un d'ells. El gosset es quedà sorprès en veure que els 1000 gossets també somreien i bordaven amb ell. Quan el gosset sortí de l'habitació va pensar: "Quin lloc tan agradable! Vindré més sovint a visitar-lo!".

Uns dies després, un gosset rondaire entrà a la mateixa casa, i a la mateixa habitació. Però a diferència del primer, aquest en veure als altres 1000 gossets es sentí amenaçat ja que el miraven d'una manera agressiva. Llavors començà a grunyar; òbviament veié com els 1000 gossets grunyien a ell, i els va bordar amb molta ràbia i els altres 1000 gossets bordaren també a ell.

Quan el gosset va sortir de l'habitació va pensar: "Quin lloc més horrible!. Mai més hi tornaré!"

Davant la casa hi havia un vell rètol que deia:

"La casa dels 1000 miralls". "Totes les cares del món són miralls"...

Decideix quina cara tindràs per dins i aquesta serà la que ensenyaràs. El reflex dels teus gestos i accions és el que projectes davant dels altres. Les coses més boniques del món no es veuen ni es toquen, només se senten amb el cor.

L'atuell esquerdat

Un portador d'aigua de l'Índia tenia dos grans atuells que penjaven dels extrems d'un pal que portava a les espatlles.

Un dels atuells tenia esquerdes, mentre que l'altre era perfecte i mantenia tota l'aigua al final del llarg camí que anava del rierol fins a casa del seu amo, en canvi l'atuell trencat, quan arribava a casa només tenia la meitat de l'aigua.

Durant dos anys complets això va ser així diàriament, no cal dir que l'atuell perfecte estava content de les fites aconseguides, ja que es creia perfecte per desenvolupar la seva funció. Però el pobre atuell esquerdat estava avergonyit de la seva imperfecció i se sentia miserable per que només podia fer la meitat de la seva funció.

Després de dos anys, l'atuell esquerdat va dir-li a l'aiguader: "Estic avergonyit i voldria disculpar-me amb tu ja que per culpa de les meves esquerdes només pots lliurar la meitat de la meva càrrega i obtens la meitat del valor que hauries de rebre."

L'aiguader en veure'l tant trist li digué:

"Quan tornem cap a casa vull que t'adonis de les boniques flors que creixen al llarg del camí ". Així ho va fer, en efecte hi havia moltíssimes flors precioses al llarg del trajecte, però de tota manera se sentia trist per que al final, només portava la meitat de l'aigua que hauria.

L'aiguader li digué llavors "T'has adonat que les flors només creixen al teu costat del camí?"

Sempre he conegut les teves esquerdes i n'he volgut treure la part positiva. Vaig posar llavors al llarg del camí i tots els dies les has regat, així durant dos anys he pogut recollir flors per a l'altar de la meva mare. Si no fossis exactament tal i com ets, amb tots els teus defectes, no haguessis pogut crear bellesa".

Cadascú de nosaltres té les seves pròpies esquerdes. Tots som atuells esquerdats, però hem de saber que sempre existeix la possibilitat d'aprofitar les esquerdes per obtenir bons resultats.

